

Warszawa, 27 marca 2019 r.
KL/127/60/AR/2019

Pan
Marcin Ociepa
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 marca br. znak: DAG-IV.4010.5.2019.MR.1, przekazujące do konsultacji projekt dokumentu pn.: Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020, aktualizacja 2019/2020, w załączeniu przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Uwagi Konfederacji LEWIATAN do Krajowego Programu Reform 'Europa 2020', aktualizacja 2019/2020

Uwagi ogólne

Przede wszystkim, lektura projektu „Krajowego Programu Reform: Europa 2020. Aktualizacja 2019/2020” nie do końca przekonuje, że Polska chce rzeczywiście w pełni realizować ‘Strategię Europa 2020’. Z perspektywy krajowego wkładu do celów europejskich i ich owskaźnikowania, uderza konserwatywna postawa, tj. z jednej strony deklarowanie realizacji w aspektach, w których nie ma z tym większego problemu, z drugiej zaś stawianie sobie niewystarczających wyzwań w obszarach zaniedbanych i wymagających ambitniejszego podejścia. Nie zaproponowano nawet narzędzi do monitorowania tych wyzwań. Na przykład, na poziomie województw - w przypadku których regionalne program operacyjne mają służyć realizacji celów SE2020 - nie zbiera się danych o postępie w tym zakresie. W takich warunkach trudno jest skutecznie zarządzać realizacją Strategii.

Przedłożona aktualizacja jest dziewiątą edycją KPR od czasu uruchomienia procesu Semestru Europejskiego, czyli cyklu koordynacji polityk gospodarczych i społecznych w Unii Europejskiej (od roku 2011). Jako cyklicznie aktualizowany dokument nie dziwi, że dominuje w nim ‘recykling’ materiału z okresów poprzednich, niemniej widoczne jest, że analizowana wersja aktualizowana była „na wyrost” - jest już w niej odzwierciedlona „piątka Kaczyńskiego”, choć jej poszczególne komponenty nie mają przecież jeszcze ostatecznej podstawy prawnej, więc nie są jeszcze przesądzone.

Uwagi szczegółowe

1. W dokumencie są liczne luki – aktualizacja powinna się w jakimś stopniu opierać na scenariuszach makro a tych brak.
2. Sporo uwagi poświęca się inwestycjom - i słusznie, ale – choć w 2018 r., po okresie zastoju czy wręcz regresu, uległy one wreszcie przyspieszeniu - ich udział w PKB w ostatnich trzech latach zmniejszył się z ca 20 % do 18%, co pokazuje, że oddalamy się od celów Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Wzrost gospodarczy od dłuższego czasu generuje konsumpcja, jednak w dłuższej perspektywie nie daje to szans na utrzymanie tempa rozwoju. Rok 2019 niewiele tu zmieni.
3. Nie zgadzamy się z zawartymi w analizie twierdzeniami o poprawie klimatu inwestycyjnego w Polsce, w szczególności w przypadku inwestycji prywatnych. I podtrzymujemy wcześniej wyrażane opinie, że częste, niekiedy bardzo chaotyczne i nie zawsze korzystne dla przedsiębiorców zmiany w systemie regulacji (także wymiaru sprawiedliwości) istotnie pogarszają warunki inwestowania i rozwoju firm. Dodatkowo nie przestrzega się reguł dialogu społecznego i obowiązku konsultacji tworzonego prawa.
4. Argumentacja, że w wyniku działań rządu zwiększyły się bezpośrednie inwestycje zagraniczne budzi wątpliwości, bo zróżnicowane dane pochodzące z różnych źródeł, nie są jednoznacznie pozytywne (miesięczne dane NBP nie dają jednoznacznego obrazu).

LEWIATAN

5. Brak jest wyraźnego związku między wieloma działaniami, których realizacja jest deklarowana, a przedstawionymi diagnozami. Przykładowo, w rozwoju lokalnego transportu publicznego ma być wspierana mobilność służąca m.in. zwiększeniu dostępności do lokalnych rynków pracy, i to dobrze, ale nie zidentyfikowano wystarczająco grup narażonych na wykluczenie. Inny przykład: analiza części dotycząca CO2 diagnozuje wzrost emisji sektorów nie-ETS, ale założone działania dotyczą przede wszystkim sektora ETS (głównie energetyki).
6. Brakuje oceny, w jaki sposób działania przekładają się na realizację celów SE2020 i jaki będzie ich spodziewany wkład. Oczekiwane efekty prezentowane są w różnych formatach i miarach, np. w Tabeli nr 1: Dotychczasowa realizacja CSR 2018, s. 63 - czasem kwotowo, czasem jakościowo, czasem w odniesieniu do liczby przedsiębiorstw/institucji dotkniętych wprowadzaną zmianą. Brakuje priorytetyzacji, a działania podpisane pod poszczególne problemy (wskaźniki SE2020, zalecenia CSR) sprawiają wrażenie przypadkowych.
7. Brakuje rozróżnienia elementów cyklicznych i strukturalnych, np. do jakiego stopnia spadek liczby osób zagrożonych ubóstwem oraz wzrost stopy zatrudnienia są pochodną cyklu koniunkturalnego. Brak rozróżnienia powoduje, że istnieje zagrożenie, że pewne działania są nieefektywne kosztowo.
8. Dokument zawiera odniesienia do działań, których efekty są jeszcze znikome lub nawet zerowe (przykład to Ramka 1: Program 'Mieszkanie Plus' i Centralny Port Komunikacyjny, s. 13).
9. Analiza koncentruje się głównie na przemyśle, natomiast zasadniczo pomija usługi czy też odwołanie się do nauki (Cel 1, s. 14 i dalej). Pomijanie kluczowych obszarów powoduje brak równowagi analizy.
10. Dostrzegamy niespójność diagnozy i planowanej interwencji: jeśli mikroprzedsiębiorstwa są mało wydajne i koncentracja wsparcia na nich właśnie jest nieefektywna, to utrzymywanie interwencji zależnej od wielkości przedsiębiorstwa sprzyja petryfikacji ich rozmiarów i podtrzymaniu niekorzystnej struktury.
11. Występuje niedostosowanie planowanych działań do rzeczywistości, np. przebranżowienie rolników odbywa się de facto przez inne wybory młodszych z nich, a nie przez outplacement i kształcenie ustawiczne (Cel 4, s. 16 i dalej).
12. Dobór projektów inwestycyjnych czy też odniesienia do realizacji zaleceń Rady UE (CSRS), są kontrowersyjne.
13. Co do osiągnięcia celów OZE, dokument nie wspomina, że w procesie dochodzenia do celu wyznaczonego na rok 2020 byliśmy już znacznie bliżej niż obecnie. W wyniku niezrozumiałej polityki wobec OZE, osiągnięcie celu 2020 jest już praktycznie niemożliwe. Tłumaczenie się zmianą proporcji wykorzystania źródeł energii nie jest właściwe.
14. Przedstawiona wersja dokumentu KPR nie uwzględnia w wystarczającym stopniu w przewidywanych działaniach rządu już dostrzeganego spowolnienia gospodarczego w krajach Unii Europejskiej, które – zgodnie z większością prognoz - ulegnie zapewne dalszemu pogłębieniu w roku 2020.

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

